

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

לפני כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא

אלחנן סוקניק

התובע

ע"י ב"כ עו"ד ברק קדם ועו"ד צוריאל פולק

נגד

יוסף עוטמן

הנתבע

ע"י ב"כ עו"ד דוד בן עוליאל

פסק דין

1

2 מונחת לפני תביעה כספית על רקע שירותי עבודות אינסטלציה אשר סיפק הנתבע לתובע (1
3 במהלך החודשים יולי-אוגוסט 2016. התובע העמיד את תביעתו על סך 150,000 ₪.
4

5

תמצית טענות התובע

6

7 התובע - קבלן במקצועו, טוען בתביעתו, בין השאר, כי התקשר במהלך שנת 2016 עם (2
8 הנהלת פנימייה בירושלים לשם ביצוע עבודות שיפוץ במבנה של הפנימייה (להלן
9 בהתאמה: "המבנה" ו-"הפנימייה"). התובע התקשר עם הנתבע, שהוא שרכב וקבלן
10 עצמאי, לשם ביצוע עבודות אינסטלציה בקומות השנייה והשלישית במבנה. עבודות אלו
11 כללו התקנת מערכת ניקוז מים, הנחת קו ראשי והתקנת מערכת ניקוז ברצפת המסדרונות
12 בשתי הקומות האמורות, עבור שני אולמות רחצה אשר מכילים 28 תאי מקלחות. ביחס
13 לתמורת העבודות, סוכם בין הצדדים, כי התובע ישלם לנתבע סך 24,000 ₪. בפועל,
14 שולם סך 23,000 ₪ במזומן עם סיום העבודות, ונותר חוב בסך 1,000 ₪.
15

16

17 במהלך חודש ספטמבר 2016, עת חזרו התלמידות לפנימייה והחלו להשתמש בחדרי (3
הרחצה, החלו מים נוזלים בין הקומות. התובע הוזעק למקום ובלית ברירה נאלץ לפרק

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

1 את המרצפות על מנת לאתר את מקור הנזילה. או אז גילה, כי חיבורי צינורות המים לא
2 נסגרו ונאטמו כהלכה. התובע טוען אפוא, כי מערכת האינסטלציה הותקנה על-ידי הנתבע
3 בצורה רשלנית, זאת בין היתר, משום שהנתבע לא ביטן את הצינורות כנדרש; לא ביצע
4 שיפועים כמתחייב; לא התקיין קופסאות ביקורת; לא הניח את הצינור הראשי בקו ישר;
5 לא ביצע בדיקות נזילות בתום העבודות; לא עבד עם אטמים מקצועיים כנדרש.

6

7 נוכח עבודתו הרשלנית של הנתבע, נאלץ התובע בחודש דצמבר 2016 לתקן את הנזקים (4
8 שנגרמו בקומה השלישית במבנה. עלות העבודות עבור קומה זו עולה על סך 40,000 ₪.
9 עלות העבודות לתיקון הקומה השנייה עולה על סך 61,000 ₪. התובע עותר גם לפסיקת
10 פיצוי בסך 50,000 ₪ בגין פגיעה במוניטין שלו ובשמו הטוב וכן הוא עותר להשבת סך
11 23,000 ₪ שהעביר לנתבע כאמור. התובע העמיד את תביעתו על סך 150,000 ₪ בלבד
12 משיקולי אגרה.

13

14

תמצית טענות הנתבע

15

16 הנתבע טוען מנגד, בין השאר, כי אינו עובד כקבלן עצמאי בתחום האינסטלציה, אלא
17 כעצמאי בתחום החשמל. לדבריו, הוא הועסק אצל התובע כאינסטלטור שכיר ובעבר אף
18 הונפקו עבורו תלושי שכר. הוא עבד בתחום האינסטלציה רק אצל התובע במספר
19 הזדמנויות בעבר אשר הסתיימו לשביעות רצונו של התובע. הנתבע מכחיש את גרסת
20 התובע בעניין גובה השכר עבור העבודות בפנימייה (סך 24,000 ₪) ועצם תשלום הסכום
21 23,000 ₪. הנתבע טוען, כי התובע שילם לו עבור חלק מהעבודה בשיק בנקאי מיום
22 19.8.2016 בסך 5,000 ₪ זאת מתוך סך 7,000 ₪ שהגיע לו לפי תעריף של 900 ₪ ליום
23 עבור שמונה ימי עבודה.

24

25 לעניין הנזקים הנטענים בתביעה, טוען הנתבע, כי לא נמצאה כל התרשלות בעבודות (6
26 שביצע, כי האחריות לביצוע העבודות מוטלת על התובע כקבלן מבצע, וכי בכל מקרה,
27 לא הוכח קיומו של קשר סיבתי בין פעולות הנתבע לבין הנזקים הנטענים. בנוסף, ככל
28 שנגרמו נזקים כנטען בתביעה, אלה נגרמו עקב רשלנות התובע או עובדים מטעמו

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

1 שהמשיכו לבצע עבודות במבנה מיד לאחר שסיים הנתבע את מלאכתו שם. הנתבע
2 מכחיש גם את גובה הנזקים הנטענים ואומדן הפיצויים.

3

4

ראיות הצדדים

5

6 מטעם התובע הוגש תצהיר עדות ראשית שלו וגם תצהיר משלים מיום 28.6.2018. בנוסף, (7
7 הוגש תצהיר עדות ראשית של אשת התובע (להלן: "העדה"), תצהיר של נציג הפנימייה
8 (להלן: "העד") וגם חוות דעת מיום 3.5.2018 של מומחה מטעמו בתחום תכנון מערכות
9 אינסטלציה (להלן: "המומחה מטעם התובע"). כל העדים העידו במשפט. מטעם התובע
10 צורף גם סרטון באמצעות תקליטור אשר נטען לגביו שהוא מיום פתיחת המרצפות
11 (להלן: "הסרטון").

12

13 מטעם הנתבע הוגש תצהיר עדות ראשית שלו וגם תצהיר משלים מיום 16.7.2018. בנוסף, (8
14 הוגשה מטעמו של הנתבע חוות דעת של מומחה בתחום התכנון של עבודות אינסטלציה
15 (להלן: "המומחה מטעם הנתבע"). הן הנתבע הן המומחה מטעמו העידו במשפט.

16

17

דיון והכרעה

18

19 לאחר שעיינתי במכלול החומר הקיים בתיק, שמעתי את עדויות עדי הצדדים והתרשמתי (9
20 מהן, וכן לאחר שנתתי את דעתי למכלול טענות הצדדים, הגעתי לכלל דעה, כי דין
21 התביעה להידחות, הכל כפי שיפורט להלן.

22

23 כלל בסיס בדיני הראיות לפיו המוציא מחברו עליו הראיה. הואיל ובמשפט אזרחי (10
24 עסקינן, ראיות הצדדים תיבחנה לפי מאזן ההסתברויות. על כן, על מנת שתתקבל תביעת
25 התובע, עליו מוטל הנטל לשכנע את בית המשפט, כי גרסתו עדיפה על גרסת הנתבע,
26 סבירה יותר ממנה, וכי גרסתו מקימה עילת תביעה נגדו.

27

28 לאחר שבחנתי את חומר הראיות ושמעתי את דברי הצדדים בדיונים לפניי, סבורני כי (11
29 התובע לא עמד בנטל זה. התביעה לא הצליחה לעבור את שתי המשוכות המרפזיות:
30 שאלת חבות הנתבע ושאלת גובה הנזק, כפי שאדון בכך להלן. עם זאת, תחילה תדון

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

1 שאלת מתכונת ההעסקה של הנתבע אצל התובע במועדים הרלבנטיים לתובענה, סוגיה
2 שיש לה נפקות משפטית גם בשאלת חבות הנתבע.

3

4

מתכונת ההעסקה של הנתבע

5

6 כאמור, בעוד טוען התובע, כי לשם ביצוע העבודות האמורות הוא שכר את שירותי (12
7 הנתבע כקבלן עצמאי (שרברב), טוען הנתבע, כי הוא הועסק אצל התובע כשכיר בעבודה
8 מזדמנת ולפי שכר יומי. הנתבע צירף לתצהירו תלושי שכר של חודשים בודדים משנת
9 2014. כן צירף דו"ח רציפות ביטוח של המוסד לביטוח לאומי (המל"ל) וממנו עולה, כי
10 הנתבע עבד אצל אשת התובע בתקופות מיום 1.7.2012 ועד יום 31.8.2013, וכך מיום
11 1.1.2014 ועד יום 30.4.2014.

12

13 התובע טוען, כי תלושים אלה אינם משקפים את המציאות כהווייתה, והם הונפקו עבור (13
14 הנתבע זאת לבקשתו במסגרת ההיכרות רבת השנים שביניהם ומתוך "טובה" עבורו בשל
15 ענייניו הפרטיים מול המל"ל (סעיף 42 בתצהיר התובע מיום 25.2.2018).

16

17 בדיון לפני מיום 28.12.2017, העיד התובע: "הנתבע אף פעם לא עבד כשכיר מהיום (14
18 הראשון. הייתה תקופה שהוא עבד אצל קבלן שנתן לו תלוש וכשהפסיק לתת לו את
19 התלוש ביקש שנעשה לו טובה כי יש לו איזה עניין עם ביטוח לאומי, וביקש שנוציא
20 לו תלוש" (שורות 23-25, עמוד 1; ראו גם: שורות 25-27, עמוד 9). גם אשת התובע
21 העידה לפני: "נכון שיש תלושים. היו לו בעיות במקום העבודה שלנו ואנחנו נתנו לו
22 תלושים. עשינו לו פשוט טובה ונתנו לו תלושים ואני אפילו זוכרת את היום שהוא
23 היה אצלנו בבית ואמרתי לו שאנחנו לא יכולים לתת לו יותר תלושים ואני מפסיקה
24 את זה. הוא תפס את הראש אולי בכל זאת. אמרתי לו שהוא עצמאי, עובד ולפי
25 העבודות איני נותנת יותר תלוש" (שורות 7-10, עמוד 25).

26

27 לעומתם, העיד הנתבע: "לא עבדתי כל הזמן אלא בעבודות מזדמנות, עבודות יומיות, (15
28 הוא היה נותן לי תלוש מדי פעם על השם של אשתו, החברה היא על השם של אשתו,
29 גרושתו" (שורות 7-8, עמוד 2).

30

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

- 1 לאחר שנתתי את דעתי לטענות הצדדים בנדון, סבורני כי טענת התובע לפיה במועדים (16)
2 הרלבנטיים לתובענה הוא שכר את שירותי הנתבע כקבלן עצמאי, לא הוכחה כדבעי, ולכן
3 אין בידי לקבלה, זאת מטעמים מצטברים אלה:
4
- 5 ראשית: התובע לא הציג כל חוזה התקשרות או מסמך שיש בהם לתמוך בטענתו בנדון (17)
6 כפי שנהוג ומקובל בהתקשרויות כגון-דא, אף אם סכומן נמוך יחסית. בהקשר זה, נתתי
7 את דעתי גם לטענת התובע לפיה הוא העסיק את הנתבע גם בפרויקטים אחרים (סעיף 37
8 בתצהירו). גם בהקשר זה, לא הוצגו מסמכים מהתקשרויות קודמות שיכולים להאיר את
9 עיני בית המשפט גם ביחס למערכת ההתקשרות הנוכחית בשנת 2016.
10
- 11 שנית: התובע לא פירט בתצהירו וגם לא בתצהירו המשלים כיצד גובשה ההתקשרות בינו (18)
12 לבין הנתבע, לרבות: מועד תחילת העבודות, סיומן, גובה התמורה ומועד/י התשלום.
13 בעניין אחרון זה, לא ברור כיצד פומתה התמורה, כך למשל: האם מדובר בתשלום עבור
14 התקשרות "פאושאלית"; מי היה אמור לספק את חומרי הבנייה לשם ביצוע העבודה ומי
15 נשא בעלויותיהם; מי סיפק את כלי העבודה וכו'.
16
- 17 התובע טוען, כי סיכם עם התובע סך 24,000 ₪ כאשר מתוכו שולם סך 23,000 ₪ במזומן (19)
18 בסוף העבודות. הן בעדות התובע הן בעדות אשתו, אין תאריך למועד התשלום. התובע
19 ניסה להסביר בדיון, כי החישוב נעשה לפי שיטת חישוב של הנתבע (אשר לדבריו, צעק
20 והשתולל באותו מעמד), כך שהסכום יחושב לפי 56 "נקודות חיבור" ולא פחות מכך
21 (שורות 28-36, עמוד 10).
22
- 23 אמנם עדות התובע בסוגיה זו לעניין מעמד המסירה של הסכום לנתבע נתמכת כאמור (20)
24 בעדותה של אשתו בתצהירה וגם בדיון לפניי - נושא שאתייחס אליו גם בהמשך - ואולם
25 אינה נתמכת בכל אסמכתה.
26
- 27 מנגד, נטען על-ידי הנתבע, כי תמורת עבודתו הועמדה על סך 7,000 ₪ שמתוכו שולם (21)
28 סך 5,000 ₪ באמצעות שיק כאשר היתרה עם חוב קודם נוסף (סך 1,800 ₪), סוכם, כי
29 תשולם לנתבע בפרויקט הבא (סעיף 13 בתצהירו). הנתבע לעומת התובע, הציג עותק של

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 42898-01-17 סוקניק נ' עותמאן

- 1 שיק לטובתו שמשוך מחשבונה של אשת התובע, חתום על-ידי "סוקניק - ייזום בנייה",
2 על סך 5,000 ₪, מיום 19.8.2016.
3
- 4 (22) הנתבע העיד לפניי, כי עבד "יומית" והשתכר 900 ₪ ליום (שורות 4-5, עמוד 44).
5 בהמשך העיד: "עבדתי אצלו 8 ימים כפול 900 ₪ זה מה שמגיע לי 7,000 ₪ או משהו
6 כזה, אמר לי 5,000 ₪ נתן שיק, אח"כ כשיהיה עבודות פה אנחנו נשלם לך" (שורות
7 34-35, עמוד 44).
8
- 9 (23) ביחס לשיק האמור, שלגביו העיד הנתבע גם בדיון ביום 28.12.2017 (שורות 10-11,
10 עמוד 2), לא מצאתי התייחסות בתצהירו של התובע. רק בעדותו, עת נשאל על כך, ניתן
11 היה להבין מתשובתו, כי הוא מסר את השיק האמור בגין עבודה אחרת, "על ידי
12 האולפנה", כך שאינו מתייחס כביכול לעבודות בפנימייה וכי התאריך המופיע על השיק,
13 כדבריו: "זה לא אומר התאריך" (שורות 32-36 ושורה 1, עמודים 12-13).
14
- 15 (24) יוצא אם כן, בהינתן סכום השיק וסמיכות מועדו לעבודות שבוצעו (נתונים שלא נסתרו
16 כדבעי על-ידי התובע), כי גרסת הנתבע בנדון מסתברת יותר מגרסת התובע.
17
- 18 (25) שלישיית: מתצהירי הצדדים מתברר, כי מטעם התובע, נכח בפנימייה מנהל עבודה בשם
19 זיד (להלן: "מנהל העבודה"). ברי כי נוכחות מנהל העבודה באתר, יש בה להשליך אור
20 רב על הנעשה באתר ועל חלקו של הנתבע שם. ברם, חרף הרלבנטיות שלו, לא הוגש על-
21 ידי התובע תצהיר של מנהל העבודה וגם לא זומן על-ידו להעיד במשפט.
22
- 23 (26) טענת התובע בתצהירו המשלים מיום 28.6.2018 (שבאה בעקבות תצהירו של הנתבע),
24 לפיה מנהל העבודה לא העיד, שכן חשש על חייו מפני אימת הנתבע או ממי מטעמו -
25 אינה משכנעת. גם אם אניח, כי יש ממש בטענה כזו באופן זה שמנהל העבודה חשש או
26 נרתע מחתימה על תצהיר, לא ברור מדוע נמנע התובע מזימונו לעדות ובכך היה ממלא
27 אחר הנטל המוטל עליו לזמן עד רלבנטי למשפט. יותר מזה, לא ברור מדוע לא זימן כל
28 עובד אחר מטעמו באתר (למשל: הרצף), זאת בשים לב לכך שיום למחרת סיום עבודות

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

1 הנתבע, החלו עובדי התובע בביצוע עבודות הריצוף. בנסיבות אלו, אי-זימון העד יש בו
 2 להיזקף לחובתו של התובע בהיבט הראייתי.
 3
 4 רביעית: הנתבע הציג כאמור תלושי שכר משנת 2014. טענת התובע לפיה מדובר (27
 5 בתלושים שהוצאו לבקשת הנתבע אך לצורך מסוים ואינם משקפים את המציאות (או
 6 במילים אחרות, תלושים פיקטיביים) - אין בידי לקבל. אמנם מדובר בתלושים שהם
 7 למעלה משנתיים מלפני ביצוע העבודות בפנימייה, אך נראה כי עצם קיומם, לרבות משך
 8 ההעסקה כשכיר מהשנים 2012 ו-2013 יכול ליתן אינדיקציה לעניין מתכונת ההעסקה
 9 של הנתבע אצל התובע גם לאחר מכן.

10
 11 התובע העיד בדיון מיום 13.12.2019, כלהלן (שורות 28-32, עמוד 9): (28
 12

13 "ש. איך זה שאתה מוציא תלושים?
 14 ת. הוא ביקש מאשתי שנעזור לו הספיקו לתת לו תלושים, הוא מסובך עם
 15 מל"ל ועשינו לו טובה מעבר לעסקאות בינינו.
 16 ש. מה זאת אומרת טובה, זה לא משהו אמיתי, זה משהו שאתה מדווח
 17 לרשויות משהו לא אמיתי?
 18 ת. לא אמיתי, שילמתי את המס ושילמתי את המל"ל בהחלט לא אמיתי
 19 טובה נטו"
 20

21 אעיר בהקשר זה, כי בשעה שהתובע היה מוכן ואף הנפיק - במישרין או בעקיפין - מסמכי (29
 22 תלושים עבור הנתבע, בפרקי זמן שונים, אפילו כמעשה "טובה" כלשונו, כאשר ידוע
 23 לתובע כי מסמכים אלה אינם תואמים את המציאות מצד אחד, ומצד שני, יש למסמכים
 24 אלה ערך הצהרתי ומשמעויות משפטיות (כך למשל: בדיני העבודה, בדיני הביטוח
 25 הלאומי והמוגנות הסוציאלית, בהיבטים הפיסקליים וכו') - הרי בהינתן כל אלה, התובע
 26 אינו יכול כיום - ואף נראה שאין זה ראוי - כי הוא יתנער מהמשמעות של מסמכים אלה,
 27 ימעיט בחשיבותם או במשקלם.

מתכונת ההעסקה - סיכום

28
 29
 30
 31 על-יסוד האמור נראה, כי גרסת התובע בנדון דנן, אינה עדיפה על גרסת הנתבע. על כן, (30
 32 נדחית בזאת טענת התובע לפיה הנתבע היה קבלן עצמאי עת ביצע את העבודות
 33 בפנימייה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

1
2 לפי התמונה הכוללת המצטיירת, לאור ההיכרות המוקדמת בין הצדדים, נראה שהנתבע (31)
3 עבד אצל התובע כעובד שכיר, בעבודות מזדמנות ולפי קריאה, כאשר התובע הוא
4 מעסיקו, קובע את היקף העבודה, נותן את הוראות העבודה, מספק את החומרים
5 הנדרשים לביצועה, ותשלום השכר מבוצע פר-יום עבודה. הנתבע העיד: "...אני צריך
6 לעבוד עם מה שהוא מבקש ממני, מה אני אגיד לו תפטר אותי, עשיתי מה שהוא רצה"
7 (שורות 35-36, עמוד 48). מכאן נראה, כפי שגם אדון בכך להלן, האחריות על תוצרי
8 העבודה, הן בראש ובראשונה - על התובע כקבלן מבצע וכמעביד.

שאלת החבות

10
11
12 לאחר ששמעתי את עדויות עדי הצדדים לפניי וכן בחנתי את חוות הדעת המקצועיות (32)
13 שהוגשו, הגעתי לכלל דעה, כי התביעה לא עברה את משוכת החבות. להתרשמותי,
14 הסברי הנתבע - גם באמצעות המומחה מטעמו - בדבר מקור הנזקים הנטענים בקומה
15 השלישית, הם סבירים והגיוניים יותר מאלו שהציג התובע.

16
17 התובע לעומת הנתבע, לא הוכיח כדבעי, גם לא באמצעות חוות הדעת שהוגשה מטעמו, (33)
18 כי מקור הנזילות בקומה השלישית, או בקומה השנייה, הוא התרשלות בעבודות שביצע
19 הנתבע, וממילא לא הוכח באופן משכנע, כי קיים קשר בין עבודות הנתבע לבין הנזילות.

20
21 ראשית: נטען על-ידי הנתבע ולא נסתר על-ידי התובע, כי הנתבע נתבקש לבצע עבודות (34)
22 אינסטלציה להנחת צנרת מי דלוחים בשתי הקומות במבנה, כאשר צנרת זו עתידה לשמש
23 14 תאי רחצה בכל קומה. נטען גם, כי חומרי הבנייה לשם ביצוע עבודות אלו סופקו
24 לנתבע על-ידי התובע. גם טענה עובדתית זו לא נסתרה על-ידי התובע. הנתבע העיד
25 במשפט בנושא זה כלהלן, ועדותו הותירה רושם אמין (שורות 15-26, עמוד 47):

26
27 "ת. באתי בבוקר לעשות אמר לי אל תדאג הכל יש שם צינורות תחבר
28 מקלחונים. הגעתי לשם רואה שיש שתי קרטונים גדולים עם חלקים
29 מונחים, צינורות כל האביזרים הכל, העובדים שלו הוציאו את המעבר
30 איפה צריך להניח צינורות והתחלתי לעבוד. אמרנו הכל מוכן צריך להוריד
31 עוד לנקות, היינו עובדים הוא נותן לי עוד שני עובדים שלו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

- 1 ש.ת.היה צריך לנקות עוד כדי לשים את הצינורות, מה שהוא ביקש.
2 ש. אמרת שהגעת ביום ראשון להתחיל לעבוד לפני כן מתי הגעת לראות
3 את המקום?
4 ת. באתי ישר לעבוד. כי אם לא עבדתי אם גנבו לי, היינו צריכים להיות
5 שם.
6 ש. מי אמר לו איזה צינורות לקנות איזה מחברים לקנות?
7 ת. מצביע על התובע, הוא יודע. יש לו מנהל עבודה אחד בשם ציצו שנים
8 בתיק. הוא מכיר את העבודות הם מכינים כל האביזרים הכל כשאני
9 מגיע לשם הם מכינים לי את הכל. הם מתכננים איך צריך ומה אני צריך
10 לעשות. הם מכינים את התעלה את זה, תכין קו תחבר לשמה, תחבר תאים
11 זה כל העבודות"
12 (ההדגשות אינן במקור)
13
- 14 משלא הוכח כאמור, כי הנתבע פעל כקבלן עצמאי אלא כעובד מטעם התובע, הרי לתובע (35)
15 הייתה אחריות מלאה על עבודות האינסטלציה שנעשו בפנימייה, בהיותו הקבלן המבצע.
16 הוא ספק לו את חומרי הבנייה הנדרשים (בהקשר זה יש להניח, כי מדובר בכמות חומרים
17 גדולה בהיקפה נוכח הפריסה הרחבה של הצנרת ביחס למספר חדרי הרחצה בשתי
18 הקומות), ואף באתר נכח מנהל עבודה מטעמו.
19
- 20 כאמור, לטעמי, האחריות על תוצר העבודה, ובעיקר, מלאכת התכנון המקצועי מראש, (36)
21 מלאכת הפיקוח על טיב העבודה בזמן ביצועה ושלבי התקדמותה, וכן מלאכת הבידוק
22 בסוף העבודות, כל אלה רובצים לפתחו של התובע דווקא.
23
- 24 הדברים יפים שבעתיים, עת מדובר במבנה שככל הנראה דרש עבודות יסודיות ומורכבות, (37)
25 כפי שניתן היה להתרשם, זאת בהיותו מבנה ישן מאוד (שורות 15-16, עמוד 9; שורות
26 33-31, עמוד 18; שורה 2, עמוד 19).
27
- 28 עד התובע אישר בעדותו, כי הנתבע ביצע לעיניו בדיקה של הזרמת מים בצנרת שלא (38)
29 הצביעה על ממצא חריג (ראו גם עדות הנתבע: שורות 1-6, עמוד 49). חרף זאת, לדעתו
30 בדיקה זו לא הספיקה ועל כך הוא התריע לפני התובע אך התובע לא עשה בדיקות נוספות
31 נדרשות (עמודים 21-22):
32

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 42898-01-17 סוקניק נ' עותמאן

1 "ש. אחרי שהנתבע סיים את עבודתו, לדבריו עשה הזרים מים בצינורות
 2 הוא אמר שעשה את זה בנוכחותך?
 3 ת. נכון.
 4 ש. המים באותו זמן שהוא הזרים אותם היה בעיית נזילה?
 5 ת. בשיפוע של 12 ס"מ אם אתה מזרים מים הוא עובר, אם אתה עושה
 6 חסימה בקו.. בדיקת לחץ מתבצע בצנרת מים אבל יש בדיקת אטימות שלא
 7 מתבצעת על ידי שקית או הזרמת מים חופשי הוא ילך ולא יראה לך נזילות
 8 על ידי שקית ניילון הוא לא אוטם מספיק לבדוק, יש בלונים מיוחדים
 9 שעושים את העובד השל הקווים לא התבצע בכלון אם יש בכל קו יש
 10 תמונות אצלך ובביהמ"ש. תא הראשון יש בין 10 ל- 15 תבריגים לכל אחד
 11 אם אני מזרים מים ויש בתבריג אחד לא חזק הוא לא יראה לי את הזרם
 12 של המים.
 13 ש. אם הבדיקה שבוצעה בנוכחותך לא הספיקה לוודא את זה למה לא
 14 עצרת את ההתקדמות של אלחנן בהמשך להגיד רגע בוא נעשה בדיקה
 15 נראה שזה באמת כמו שצריך לעשות את אותה בדיקה, אז נדע אם באמת
 16 יש בעיה או לא?
 17 ת. תראה אני אמרתי לאלחנן, אלחנן אמר ברגע שאמרו שהקווים
 18 תקינים והתבצע בדיקה התבצע בדיקה. אני הגעתי לשם בשעה שמונה
 19 שלא יכנסו לחדרים ודברים אחרים. מה שראיתי התרעתי.
 20 ש. מי היה מפקח על העבודות מטעמכם או מטעם אלחנן?
 21 ת. אלחנן היה מגיע כמעט כל יום. זו היה מנהל העבודה שלו"
 22 (ההדגשות אינן במקור)
 23

24 המומחה מטעם הנתבע פירט בחוות דעתו את כל השלבים הנדרשים לכיצוע העבודה (39)
 25 באופן תקני (עמוד 5 ואילך), כאשר אלה כוללים מספר רב של פעולות, שהן באחריות
 26 הקבלן המבצע, הוא התובע. כפי שציינתי לעיל, אי-זימון מנהל העבודה על-ידי התובע,
 27 שיכל להעיד על מערכת היחסים הקיימת, בפרט, אופן חלוקת העבודה שם ומעמדו של
 28 הנתבע באתר ביצוע העבודות, מעורר קושי ממשי.
 29

30 שנית: כפי שעולה מתצהירו של התובע (סעיף 24) וכך גם מעדותו בבית המשפט (שורות (40)
 31 23 ו-29, עמוד 16) עבודת הריצוף במבנה החלה "מיד למחרת ביטון מקומות החיבור".
 32 יותר מזה, מעדות התובע עולה, כי מיד למחרת סיום עבודות הנתבע, בוצעה "מידה".
 33 לאחר מכן, מנהל העבודה מטעם התובע היה אחראי לשים "סיקה". תומר זה הושם בשני
 34 שלבים, ולאחר שהתייבש, היה מילוי חול לקראת הריצוף (עמודים 16-17). כפי שהיה
 35 ניתן להבין מעדות התובע, היו קבוצות פועלים: "חלק המשיכו הלאה לאטום את
 36 הסיקה איפה שמעלים למעלה, חלק התחילו כבר למלא, כלומר הרצף מתחיל לעבוד

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

- 1 אחרי שמכינים לו וזה לוקח נגיד יומיים עד שהוא מתחיל לדפוק עם הפטיש" (שורות
2 36 ו-1, עמודים 16-17).
- 3
- 4 בהקשר זה, הוסבר בחוות דעתו של המומחה מטעם הנתבע, כי "עובדי התובע שביצעו (41
5 את הריצוף ושהיו אמורים לבצע את עבודות האיטום טרם הריצוף, עלולים בלי משים
6 לפגוע בצנרת במהלך עבודתם" (סעיף ה(6) בחוות הדעת). הסבר זה מטעם ההגנה שיש
7 בו לנתק את הקשר הסיבתי (ולמצער לרופף אותו עד מאוד) בין העבודות שבוצעו לבין
8 הנזקים הנטענים, הוא הגיוני וסביר. דבר זה עולה בחשיבותו בשעה שלא הובאו על-ידי
9 התובע עדים רלבנטיים נוספים לתהליך ושלבי ביצוע העבודות הספציפיות לאחר עבודות
10 האינסטלציה.
- 11
- 12 אי-זימון מי מיתר העובדים באתר, כגון הרצף שנכנס לתמונה מיד לאחר סיום עבודות (42
13 הנחת הצנרת, למעשה, מנע את האפשרות לבחון את טיב מערכת היחסים שהייתה בין
14 התובע לנתבע בזמן אמת (כגון: מידת הפיקוח של התובע; עצמאות העבודה של הנתבע;
15 אספקת חומרי הבנייה; ממי קיבל הרצף את האישור להתחיל בריצוף; האם היה ידוע
16 לרצף וליתר העובדים, כי נעשה בידוק לצנרת לפני המשך ביצוע העבודות מעליה; מידת
17 הסבירות שמא עבודות הריצוף עצמן פגעו בצנרת לאחר שהונחה ועוד).
- 18
- 19 אם לא די בכך, כפי שעולה מעדות עד התובע, יש צינור שנפגע במהלך "פתיחת" הריצוף: (43
20 "לאחר שנפתח חלק מהריצוף ונפתח הסיקה שהיה מתחתיו וגילנו וישנו פה בסרטונים
21 שהגיע מהנזילות עוד לפני שנפגע הצינור שפגענו דרך התחילו לצאת מים כל הסיקה
22 הזו מתבטלת..." (ההדגשה בקו אינה במקור) (שורות 16-17, עמוד 22).
- 23
- 24 שלישית: מעיון בחוות הדעת שהגיש התובע לביסוס תביעתו נגד הנתבע, ניתן להתרשם, (44
25 כי היא קובעת מסקנות כוללניות ביחס לעבודה שנעשתה, ותו לא. מסקנות המומחה
26 מבוססות למעשה אך ובלבד על תמונות שצילם התובע (שורה 4, עמוד 35). המומחה לא
27 מציין בחוות דעתו אם עיין במסמכים נוספים לפני מתן חוות הדעת, ובעיקר - האם הוא
28 צפה בסרטון שהציג התובע במסגרת ראיותיו במשפט. כל שנעשה, הוא צירוף חמש

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

- 1 תמונות בלבד. מעדות המומחה עולה, כי התמונות שצילם הוא בעצמו לא צורפו לחוות
2 דעתו (שורות 31-32, עמוד 35). לפי עדותו במשפט (שורות 20-23, עמודת 35):
3
4 "ש. כשאתה מבקר שם למה אתה לא צילמת תמונות שנדע מה אתה ראית?
5 ת. יש לי וזה נמצא במצלמה שלי, אבל זה לא היה חשוב לי כי מה שאני
6 הייתי מצלם, מה שצילמתי זה אותם תמונות שהתובע צילם, כדי לראות
7 את הרטיבות דרך המעברים. מעברי צנרת אלה שחודרים את התקרה"
8
9 בכל אופן, אין מחלוקת, כי במועד ביצוע עבודות התיקון בקומה השלישית, לא נכח (45)
10 המומחה מטעם התובע וממילא עת הוא ביקר במבנה, עבודות התיקון כבר הושלמו.
11
12 לפי חוות הדעת מטעם התביעה (עמוד 2), עבודת הנתבע הייתה רשלנית וגרמה נזקים, (46)
13 זאת שכן: צנרת מי הדלוחים הייתה ללא שיפועים; במסעפים לא היו נקודות ביקורת
14 ברצפה; הצינורות לא היו בקו ישר והחיבורים לא נעשו באופן נכון וללא סגירה הרמטית.
15 ברם, כאמור, חוות הדעת מתבססת אך ובלבד על תמונות שצילם התובע ולא המומחה,
16 ועסקינן כאמור בחמש תמונות בלבד.
17
18 לטעמי, לוגית, קיים קושי רב בקביעת חלק מרכזי במסקנות דלעיל ושיש בהן להסביר (47)
19 לכאורה את הגורמים לנזילות (כגון: העדר שיפועים בצנרת, אי-סגירה הרמטית של
20 צינורות), כאשר מסקנות אלו מבוססות על תמונות בלבד. כפי שהיה ניתן להתרשם
21 מעדות המומחה מטעם התובע, נדרש שיפוע בשיעור 2% למטר שמתבטא בהגבהה
22 לצורך השיפוע, שהיא פונקציונלית לאורך הצינור (במילים אחרות: אם אורך הצינור הוא
23 8 מטרים אזי נדרשת הגבהה לצורך שיפוע בגובה 16 ס"מ) (שורות 10-22, עמוד 40; ראו
24 גם עדות המומחה מטעם הנתבע: שורות 21-25, עמוד 58). לפי הנתבע מדובר בשיעור
25 שיפוע 1.5% למטר (שורה 17, עמוד 44).
26
27 כך או כך, ללא ספק, מדובר במספרים קטנים שמצריכים מדידות מדויקות, ולכן יש להניח (48)
28 כי קיים קושי לאבחן (אי) קיומו של שיפוע כזה או אחר על-יסוד תמונה בלבד. המומחה
29 מטעם הנתבע העיד, כי שיפוע לא קובעים לפי תמונה (שורות 27-28, עמוד 58). תשובת
30 המומחה מטעם הנתבע בנדון, היא סבירה והגיונית.
31

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 42898-01-17 סוקניק נ' עותמאן

- 1 האמור נכון גם ביחס למסקנה לפיה החיבורים בין חלקי הצינורות לא בוצעו באופן נכון (49)
2 וכי לא הייתה סגירה הרמטית בין חיבורים אלה. בנדון דנן, לא התברר די-הצורך כיצד
3 ניתן להגיע למסקנות כגון-דא ללא בדיקה פיזית וגם ויזואלית של הצנרת עצמה, בכלל
4 זה, בדיקת מים בצנרת וכו'.
- 5
- 6 לא ברור כאמור אם המומחה צפה בסרטון שהציג התובע, וככל שלא - מדוע זה לא הוצג (50)
7 לו אף שנראה, כי מדובר בחומר ראיתי רלבנטי. בכל מקרה, בית המשפט עיין בסרטון.
8 אמנם לא ברור בדיוק מתי הוא צולם, אך הוא מתעד טפטופי מים מאחד החיבורים בצנרת
9 כאשר גם נצפה ריכוז מים על החול שמתחת לאותה נקודת חיבור.
- 10
- 11 אכן, הסרטון מצביע על נזילה מאותה נקודת חיבור. ברם, אין די באמור וכך גם אין בחוות (51)
12 הדעת, כדי להתמודד באופן משכנע יותר בדבר קיומם של גורמים אופציונליים נוספים
13 שהוצגו - וגם הם סבירים והגיוניים - ואשר יכולים להסביר את הנזילות הנטענות, כגון:
14 נזקים בצנרת לרבות בחיבורים שנעשו, עקב פגיעה בהם על-ידי עובדי הריצוף אשר נכנסו
15 לאתר למחרת השלמת העבודות להתקנת הצנרת; נזקים עקב חדירת מים מאריחי הריצוף
16 בשל העדר "רובה" ואולי גם פְּשָׁלִים באיטום שמעל או מתחת לצנרת, ועוד (ראו והשוו
17 עם עדות המומחה מטעם הנתבע: שורות 15-16 ושורת 31-36, עמוד 57).
- 18
- 19 לעניין הסיכון של חדירת מים מביין אריחי הריצוף, העיד העד מטעם התובע, בין השאר, (52)
20 כי "...תמיד לריצוף יש פה ושם נזילות שיורד למטה מתחת לריצוף..." , לפיכך לאחר
21 ביצוע עבודות התיקון, נמרחה שכבת איטום גם מעל הריצוף (שורות 13-29, עמוד 22).
- 22
- 23 בנוסף, יש ליתן את הדעת בהקשר זה לטענת הנתבע לפיה לא מן הנמנע, כי הצנרת (53)
24 המטפטפת כפי שצולמה על-ידי התובע נפגעה גם מעצם הכוח שהופעל לשם פירוק
25 הריצוף. יש יסוד סביר להניח, כי פירוק הריצוף נעשה לאחר הפעלת מאמץ פיזי באמצעות
26 כלי עבודה קשיחים וכבדים (בין אם זה "קונגו" ובין אם זה פטיש ואזמל). המומחה
27 מטעם הנתבע, כתב בחוות דעתו [סעיף ה(7)] כי "פתיחת הריצוף לצורך ביצוע תיקון
28 באמצעות קונגו יכלה לפגוע בצנרת". המומחה הסביר את הפתיחה באמצעות "קונגו"
29 בהתרשמו מהתמונות לפיהן לדבריו: "הבלטה ישרה והחיתוך היה מקצועי" (שורה 21,

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

- 1 עמוד 60). לעומתו, המומחה מטעם התובע שלל אפשרות זו, שכן לדבריו אין עדות לכך
2 בתמונות ואין זה סביר (שורות 2-20, 24-25, עמוד 39).
- 3
- 4 בכל אופן, כאמור, חוות דעתו של המומחה מטעם התובע מבוססת על תמונות בלבד. כפי (54
5 שעמדתי על כך לעיל, ספק אם ניתן להסיק חלק מהמסקנות (כגון שיפועים) על-יסוד
6 תמונות בלבד וללא מדידה מדויקת.
- 7
- 8 כזכור גם, העבודות שבוצעו עניינן התקנת צנרת מים, עבודה אשר יש מקום להניח, כי (55
9 מעצם טבעה, היא מחייבת רמת דיוק גבוהה בהתקנה וגם בחיזוקים של החיבורים. לא מן
10 הנמנע, ואף נראה שזה סביר ביותר, כי תזוזות ממשיות בצנרת שכוללת רעידות
11 "ויברציה", גם אם הן אינן גורמות לשברים או סדקים בצנרת עצמה, יש בהן להעלות את
12 רמת הסיכון שהחיבורים יתרופפו על כל הנובע מכך.
- 13
- 14 במילים אחרות, בין עבודות הנתבע לבין התוצר הלקוי של העבודות כפי שעולה כתביעה, (56
15 קיימים גורמים רבים נוספים סבירים שהצביע עליהם הנתבע - באמצעות חוות הדעת
16 מטעמו (סעיף ה') - ואשר יש בהם לרופף, עד לנתק כליל, קיומו של קשר סיבתי בין
17 עבודות אלו לנזקים הנטענים.
- 18
- 19 רביעית: המומחה מטעם הנתבע הסביר בחוות דעתו, כי לו היה פֶּשֶׁל בעבודות הנתבע, (57
20 הרי הוא היה מתגלה מיד, ובכל אופן לאחר גילוי הפשל, נהוג להזמין "צילום קווים" של
21 הצנרת לפני קבלת ההחלטה לפרק את הרצפה [סעיף ה(4)]. בנושא זה, התובע הסביר
22 בעדותו מדוע לא נעשה צילום כזה, שכן לדעתו: "אין שום לא היה שום צורך להביא
23 מצלמה למה שכל עיוור היה מתרחק מתחת לנזילות אז עשינו דבר מאוד פשוט איפה
24 שהיה נזילה פתחתנו", ובהמשך הסביר: "איפה שהיה כתם בקיר או מטפסף ממש נוזל
25 ששמנו שם דליים שם פתחנו ושם היה הפשלות" (שורות 20-25, עמוד 14).
- 26
- 27 ברם, מעדות עד התובע, שהוא נציג הפנימייה, עולה תמונה שונה. לפי עדותו, ניתן היה (58
28 להבין כי צילום כזה פן נעשה (עמודים 22-23):
- 29

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

1 "ש. במקלחת בוודאי שכן, לכן אני שואל אותך למה לא לפני שהרמת את
 2 הריצוף לא בוצע איזה שהיא בדיקת צילום קווים כמו שמקובל לוודא אם
 3 יש בעיה בצנרת או לא?
 4 ת. בוצע עקב זה נפתח הקווים.
 5 ש. יש לך להראות לנו את הבדיקה הזו?
 6 ת. לא.
 7 ש. יש לך הסבר מדוע אלחנן מסתיר מאתנו את הצילום שהוא ביצע?
 8 ת. לא.
 9 ש. אם למעשה היה לו לתובע הכי הגיוני, הוא עשה בדיקה, מה שהגיוני
 10 בעיני שהוא עשה בדיקה כזו והיה מראה שבאמת יש כשל היה לו חצי תיק
 11 בכיס, למה לא להציג את זה? זה דברים גם שאמרת למומחה שלנו, שאלתי
 12 התובע היום להבין למה לא ביצעת את זה תשובתו לא הייתי צריך מה
 13 אתה אומר?
 14 ת. אין לי מה להגיד"

16 בחקירתו החוזרת, כאשר נשאל העד מספר שאלות לעניין צילום זה, הוא השיב, כי אינו
 17 זוכר (שורות 10-26, עמוד 24):

18
 19 "ש. אז הבאתם צילום לתוך הקווים לראות אם יש נזילה?
 20 ת. עשינו בדיקות חוזרות ונשנות לא פתח את כל הקווים.
 21 ש. אני שואל לגבי הצילום היה או לא היה ואם כן היה צילום מתי?
 22 ת. בשאלה זו אני לא יכול לאחוז לא יודע איפה היה באיזה שלב היה. אני
 23 לא זוכר. מה שאני לא זוכר אני לא אגיד.
 24 ש. היו כמה פעמים שפתחו מתי?
 25 ת. פעם אחת בחנוכה.
 26 ש. יכול להיות שהבאתם את זה אחרי התיקון השני?
 27 ...
 28 ש. מי הזמין את הצילום?
 29 ת. כל כך היה פה בלגן, היה זה שכבר אני לא זוכר כרגע, אני יכול
 30 לבדוק"

31 (ההדגשות אינן במקור)

32
 33 צילום כאמור לא גולה למומחים ולבית המשפט, ובכל אופן, גם אם אניח כגרסת התובע, (59
 34 כי צילום כזה לא נעשה, לא הונחה תשובה מקצועית ומשכנעת מדוע לא נעשה כן, דבר
 35 שיכל ליתן תמונה מקצועית ברורה וממוקדת בדבר סיבות הנזילות ואף יכול היה לצמצם
 36 את עלויות התיקון. על כן, גם נושא זה, ייזקק לחובת התובע מבחינה ראייתית.

37
38

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

שאלת החבות - סיכום

1

2

3 לאור האמור, לא הוכח כדבעי קיומה של התרשלות מצד הנתבע וגם לא הוכח כדבעי (60)

4 קיומו של קשר סיבתי בין עבודות הנתבע לבין הנזקים הנטענים בתביעה. על כן, עתירת

5 התובע להטיל חבות על הנתבע, נדחית.

6

7

שאלת גובה הנזק

8

9 כאמור, גם שאלת גובה הנזק היוותה משוכה, אשר התביעה לא הצליחה לעבור. לכתב (61)

10 התביעה לא צורפה כל קבלה, חשבונית או חוזה עבודה שמוכיח את עלויותיהן של

11 עבודות התיקון אשר בוצעו על-ידי התובע בחודש דצמבר 2016. חומר כאמור גם לא

12 צורף לתצהירו של התובע. יותר מזה, התובע גם לא העיד מטעמו מי מהעובדים או קבלני

13 המשנה שהעסיק לביצוע עבודות התיקון, כל שכן מנהל העבודה, שיכולים להאיר את

14 עיני בית המשפט ביחס להיקף ועלויות התיקון.

15

16 למעשה, עתירת התובע בנדון מבוססת אך ובלבד על חוות הדעת של המומחה מטעמו, (62)

17 אשר כאמור, ביקר במקום לאחר שבוצעו העבודות ונראה, כי גם לפניו לא הונחו קבלות,

18 חשבוניות או תימוכין כלשהם בנדון, אחרת - היה מציין זאת בחוות דעתו.

19

20 בנוסף, מעיון בחוות הדעת של המומחה מטעם התובע עולה, כי בניגוד לעמדת התובע (63)

21 (שורה 19, עמוד 18), המומחה אינו שמאי ומומחיותו "הנדסאית" בלבד (שורות 16-19,

22 עמוד 33). יתרה מכך נראה, כי הערכתו של המומחה לפיה עלות עבודות התיקון בכל

23 קומה היא בסך 40,000 ₪, הערכה זו ניתנה באופן כוללני ביותר, ללא פירוט מה העלות

24 של כל עבודה ועבודה אשר נדרשות במסגרת התיקון המתבקש. בהקשר זה, אין די בעותק

25 של המחירון שצורף, שכן כזכור, עסקינן בנזק מיוחד אשר מטבעו, טעון הוכחה בראיות

26 ממשיות. המומחה מטעם התובע העיד גם, כלהלן (שורות 27-33, עמוד 36):

27

28 "ש. אתה לא נתבקשת אני מביין להעריך את שוויים של העבודות שבוצעו

29 על ידי התובע במסגרת הפתיחה והסגירה שלו, לא זה מה שנתבקשת

30 לעשות נכון?

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 42898-01-17 סוקניק נ' עותמאן

- 1 ת. נכון.
2 ש. לכן לא הערכת את זה גם?
3 ת. נכון.
4 ש. אתה מעריך לנו למעשה מה הן העבודות שלדעתך צריך לפתור את
5 הבעיה במקום?
6 ת. נכון"
7
- 8 אם לא די באמור, דומה כי עתירת התובע לפיצוי בגין עלויות התיקון של הקומה השנייה (64
9 (במובחן מהקומה השלישית שכבר בוצעו בה עבודות תיקון כאמור), אינה ברורה. אמנם
10 ניזוק יכול לתבוע פיצוי בגין נזקו אף שזה טרם תוקן, הכל בהתבסס על שומה מוכחת
11 וברורה, אך בנדון דנן נטען, כי מדובר בנזקי רטיבות ונזילות חריפות, שחייבו תיקון תוך
12 חודשים בודדים.
13
- 14 בהקשר זה, כזכור, עבודות התיקון בקומה השלישית בוצעו בחופשה העוקבת לאחר (65
15 חופשת הקיץ בשנת 2016. העבודות בוצעו בחודש דצמבר 2016. מאז, אין עדות לכך
16 שבוצעו עבודות תיקון כלשהן בקומה השנייה (שורות 7-11, עמוד 18) ואין בחומר
17 הראיות תשתית ברורה ומשכנעת בדבר נזקי הנזילות בקומה זו, ככל שישנן נזילות. ראו
18 והשוו לעניין אחרון זה עם עדות עד התובע (שורות 19-22, עמוד 20) אשר הציג תמונה
19 באמצעות הטלפון הנייד שלו במהלך עדותו, תמונה שצולמה יום אחד לפני הדיון.
20 התמונה לא הוגשה במסגרת ראיות התובע ובכל מקרה, לא ברור כלל מדוע לא הוגשו
21 תמונות אחרות לעניין קומה זו, במסגרת הגשת ראיות התובע.
22
- 23 אזכיר, כי רכיב הפיצוי שמתייחס לקומה השנייה, עולה על הרכיב מושא הקומה (66
24 השלישית. תשובות התובע בעדותו בנושא הקומה השנייה, אינן מניחות את הדעת ודאי
25 לא בשאלות שעניינן שומת הנזק (שורות 23-28, עמוד 15):
26
- 27 "ש. אתה טוען שהבעיה היתה מהקומה העליונה לקומה התחתונה, כלומר
28 3 קומות, אני אומר מהקומה השנייה לקומה התחתונה אתה טוען שיש
29 רטיבות, איפה אנו רואים ראיה לזה, לא צילמת שום תמונה, למומחה לא
30 הביא תמונה, אתה לא הבאת תמונה, לא נתת למומחה שלנו להיכנס שם
31 כמו שהוא העיד, מאיפה לנו לדעת שיש שם באמת רטיבות?"

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

1 ת. מספיק לי סדר גודל של ההוכחות פה שכל האינסטלציה פה היתה
2 גרועה והיו נזילות שמה כבודות מאוד. יש פה עד שבית המשפט יכול
3 לשאול אותו על הדליים ועל כל מה שאני פה מעיד"
4

5 (67) אשר לעתירת התובע להורות לנתבע להשיב לו סך 23,000 ₪: לא מצאתי לקבלה.
6 התובע לא הוכיח כדבעי את מקור הסכום האמור, לא ציין בתצהירו באיזה תאריך הוא
7 ניתן, כיצד פומת ועל-יסוד מה. כל שנטען הוא, כי נמסר לנתבע במזומן סך 23,000 ₪,
8 בביתו של התובע בנוכחות אשתו, לאחר סיום העבודות.
9

10 (68) הסכום האמור אף אינו עולה בקנה אחד עם חישוב של מספר "נקודות החיבור" אשר
11 ביצע הנתבע, כשהוא מוכפל בעלות של כל "נקודת חיבור" בסך 350 ₪ (שורה 23, עמוד
12 1). דק בדיון לפניי, העיד התובע כי הסכום חושב לפי 56 "נקודות חיבור" במקום 28,
13 זאת כבקשת הנתבע (שורה 36, עמוד 10). אשת התובע העידה: "הוא ביקש כפול ממה
14 שהגיעני" (שורה 26, עמוד 27). כאשר נשאלה מדוע נתון זה לא היה בתצהירה או בתצהיר
15 של בעלה, היא השיבה: "תצהירי מה שביקשו ממני הצהרתי. לא אני עושה את החשבון
16 עם הכסף. אני עוזרת לבעלי, יושבת איתו כאשר מסיימים את החשבון, יושבת איתו
17 ואם צריך נותנת שיקים או מזומן. מה שצריך" (שורות 1-3, עמוד 28).
18

19 (69) בנוסף, תיאר התובע בעדותו במשפט - זאת כטענת אשתו בתצהירה מיום 25.2.2018 -
20 כי הסכום האמור נמסר לנתבע במזומן בביתו של התובע בנוכחות אשתו, מאחר שחשש
21 ממנו לאחר שהתחיל להשתולל. התובע העיד (שורות 27-36, עמוד 10):
22

23 "ש. אם כך אני מבין שסיכמת אתו 24,000 ₪?
24 ת. נכון, לא סיכמתי איתו זה היה הוויכוח ביני לבינו. הסיכום היה
25 ששילמתי לו בסוף 23,000 ₪ והשארתי לו 1,000 ₪.
26 ש. אתה כותב בסעיף 6 לתצהיר שלך שכרו נקבע על סך 24,000 ₪
27 כלומר לא היה ויכוח היה סיכום?
28 ת. היה ויכוח גדול מאוד, עם צעקות, איומים אל תעשה מזה סיפור נקי
29 ויפה. היה בלגן שלם אצלי בבית, יש מחיר שנקבע שעבדתי אתו
30 שהמחיר הוא 350 ₪ לנקודה, הוא נכנס אלי הביתה והתחלנו לעשות
31 חשבון, הוא אומר לי מה אתה מחשיב לי את זה כנקודות, זה נקרא נקודות
32 שעבדתי קשה, אמרתי לו קודם כל לא נתת לי מים אלא ניקוד, אני מוכן
33 ללכת אתך שזה נקרא נקודה על אף שלא נתת את המים, גם לזה הוא לא
34 הסכים, הוא רצה על כל בדיוק פי שתיים כלומר על כל עבודה הוא רצה

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

1 שתי נקודות וזה הגיע הסיכום במקום 24 במקום 28 הוא החשיב לי את זה
2 "56

3 (ההדגשות אינן במקור)

4 בהמשך העיד (שורות 31-36, עמוד 11):

5

6 "ש. היית צריך לשלם לצורך העניין לפי נקודה 9,800 ש"ח איך התקדמנו?
7 ת. אז התחיל הוויכוח, הוא קם מהכיסא השתולל אצלי בבית השתולל
8 עם צעקות ואל תגיד לא גם בבית המשפט הוא צעק עלי ולידו (מצביע
9 על ב"כ ועל ב"כ הנתבעת) הוא צעק עלי שקרן, גנב השתולל פה. זה
10 הטיפוס אשתי עמדה בצד ורעדה מפחד ביקשה ממני אלחנן תעזוב
11 תשלם לו מה שהוא רוצה (העד מדבר בקול רם בסערת רגשות) הוא
12 השתולל אשתי רעדה מפחד ואמרה לי תן לו כמה שהוא רוצה חשוב לי
13 החיים שלך"

14 (ההדגשות אינן במקור)

15

16 לפי תיאור העדה את מעמד הפגישה עם הנתבע בביתם (שורות 24-27 בעמוד 28 ושורות

17 : (עמוד 29, 27-20)

18

19 "...את השיק הזה אני יודעת שנתתי לו לפני שישב על החשבון, זה היה
20 בערב והוא ישב על החשבון הזה נטו. הוא היה לחוץ בצורה לא נורמלית.
21 הוא קנה רכב והיה צריך לנסוע לחו"ל והוא ממש קפץ מדוב לחץ על
22 החשבון הזה.

23 ...

24 ...הוא היה לחוץ ותפס טרמפ. כל ההתנהגות שלו בבית אני ממש רועדת
25 שאני נזכרת. בסוף אמרתי לו תעשה טובה תן לו את הכסף ... הוא ממש
26 קפץ מהכיסא ואמרתי לו יוסף תפטיק לצעוק, אתה בבית של אדם, אתה
27 מתווכח מה קורה לך? עובר עליך משהו? מה הסיפור? הוא אפילו לא
28 שמע אותי והמשיך. כמה ימים אחרי זה הוא היה צריך לנסוע. היה חייב
29 למישהו 10,000 ש"ח"

30 (ההדגשות אינן במקור)

31

32 (70) התובע הוסיף בעדותו, כי היה מוכן לשלם עוד 100,000 ש"ח יותר לאחר שאשתו "התחילה

33 לרעוד" (שורה 9, עמוד 12).

34

35 (71) ואולם, תיאור זה של מעמד מסירת הסכום לנתבע - בעיקר השתוללות הנתבע והאיומים

36 לכאורה - אינו מוזכר בכתב התביעה ולא בתצהירו של התובע מיום 25.2.2018, לא

37 בתצהירו המשלים וגם לא בדבריו בדיון לפניי מיום 28.12.2017 (ראו והשוו: שורות 30-

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

- 1 21, עמוד 1). גרסה זו עלתה רק עם הגשת הראיות. על שאלתי מדוע זה לא נכתב בתצהיר
2 אלא רק לאחר שאשתו כתבה זאת, הוא השיב: "אני כתבתי תמצית לכן באתי להסביר
3 איך הגעתי מסכום כזה לסכום כזה" (שורות 12-13, עמוד 12).
- 4
5 יותר מזה, תמוה מדוע לא דרשו התובע ואשתו מהנתבע לחתום על אסמכתה כלשהי לפיה (72
6 הוא מאשר קבלת 23,000 ₪, במיוחד משנראה, כי יחסיהם עלו שרטון נוכח התנהגותו
7 של האחרון. העדה התייחסה לסוגיה זו בעדותה וטענה, כי לא חשבה על זה, שכך הם היו
8 שניים והוא לבד (שורות 20-21, עמוד 30). בכל אופן, עדות העדה לפיה הנתבע שלח לה
9 מסרון ובו הוא דרש את היתרה לכאורה, על סך 1,000 ₪, לא הוכחה כלל (שורות 18-
10 12, עמוד 30).
- 11
12 על כן, נדחית בזאת, בהעדר הוכחה, גרסת התובע בדבר הסיכום לכאורה לפיו התמורה (73
13 תועמד על סך 24,000 ₪ וכי בפועל כבר נמסר לנתבע סך 23,000 ₪.
- 14
15 ביחס לעתירת התובע לפיצוי בגין הפגיעה במוניטין וכך גם פגיעה בשמו הטוב: לאור (74
16 מסקנותיי דלעיל, דין תביעתו בנדון להידחות. אעיר גם, כי לא הוכח לפניי שנפגע
17 המוניטין של התובע. בהקשר זה לא הוכח, כי חלה ירידה כלשהי בהכנסותיו או בהיקף
18 עסקיו. אשר לתביעה לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965, גם כאן לא הנחה
19 תשתית ברורה ומשכנעת שמבססת כל עילה לפי חוק זה.
- 20
21 לאחר כל אלה, גם אם היה מקום לקבל את התביעה בשאלת החבות נראה, כי היא לא (75
22 הייתה עוברת את משוכת שאלת הנזק.
- 23
24 סיכום
- 25
26 התביעה אם כן, נדחית. (76
- 27
28 התובע יישא בהוצאות הנתבע בסך כולל 6,000 ₪ וכן בשכר טרחת עורך-דין בצירוף (77
29 מע"מ כדין, בסך כולל 16,000 ₪.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 17-01-42898 סוקניק נ' עותמאן

1

2 הסכומים האמורים ישולמו לנתבע תוך 30 יום, שאם לא כן, הם יישאו הפרשי הצמדה

3

וריבית ממועד מתן פסק הדין ועד מועד ביצוע התשלום בפועל.

4

5

זכות ערעור כקבוע בחוק.

6

7

המזכירות - להודיע לצדדים בדבר פסק הדין ולהמציא להם אותו בדואר רשום.

8

9

10

ניתן היום, ז' שבט תש"פ, 02 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.

11

מוחמד חאגי' יחיא, שופט

12

13

14

15